

Asia: VN/538/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset säännökset (Luku 1)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista

Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista

Paristojen ja akkujen tuottajayhteisö Recser Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä jätelain muuttamiseksi ja haluaa lausua siitä seuraavaa. Lausunnossa esitämme myös hallituksen esityksen ulkopuolelta joitain täsmennysehdotuksia nykyiseen jätelakiin.

11 a § Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen

On hyvä, että uudelleenkäytön valmistelua harjoittavat yritykset saavat hyödyntää jätettä vain, jos kunta, tuottaja tai muu taho ei sitä itse tee. On myös tärkeää, että jätteen luovuttaja voi periä uudelleenkäytön valmistelua harjoittavalta yritykseltä kustannustehokkaasta keräyksestä aiheutuneet kustannukset, ja että ei-ammattimainen keräys, kuten jakelijoiden keräys, rajataan ulos velvoitteen piiristä.

Haluamme huomauttaa, että uudelleenkäyttöön tai sen valmisteluun liittyvät palvelut eivät nykyisessä jätelaissa kuulu 47 §:ssä tarkoitetun tuottajan ja jätehuollon toimijan yhteistoimintavelvoitteen piiriin. Jotta uudelleenkäytön valmisteluun luovutettujen jätteiden määrä tulisi mukaan valtakunnalliseen tilastointiin, tulisi jätelain 47 §:ää muuttaa siten, että uudelleenkäyttöä ja sen valmistelua saisi tehdä vain yhteistyössä tuottajan kanssa. Vaihtoehtoisesti raportointivelvoite tulisi säätää uudelleenkäytön valmistelijalle.

Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista

-

Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista

46 § Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista

Kiitämme tuottajavastuun ulottamista koskemaan myös etäkaupalla myytäviä tuotteita, mikä on tuottajavastuujärjestelmien toimivuuden kannalta välttämätöntä. On ollut tuottajien kannalta hyvin hämmentävää, että ulkomailta käsin etäkaupalla myytävät sähkö- ja elektroniikkalaitteet ovat kuuluneet tuottajavastuun piiriin, mutta niiden sisältämät paristot ja akut eivät.

Näemme tarpeellisena lisäksi täsmentää Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossaan esille nostamaa kohtaa perustelumuihistiossa koskien tuottajan velvollisuutta ottaa vastaan muiden toimijoiden keräämiä käytöstä poistettua tuotteita vastaanottojärjestelmäänsä: Perustelumuihistion 3.4.1 ensimmäisen kappaleen viimeisen lauseen mukaan tuottajien on otettava maksutta vastaan myös muiden toimijoiden keräämät, tuottajan järjestämään vastaanottoon toimitetut käytöstä poistetut tuotteet. Kohtaan tulisi tehdä täsmennys, jonka mukaan vastaanottovelvoite ei koskisi muiden tuottajien tai tuottajayhteisöjen keräämiä tuotteita, ellei tuottaja ole kyseisen vastaanottojärjestelmän järjestäneen tuottajayhteisön jäsen. Tuottaja ei täten voisi siirtää omia jätehuolto- ja kustannusvastuitaan muiden tuottajien hoidettavaksi. Tuottajan on itse huolehdittava keräämiensä tuotteiden jätehuollosta ja sen aiheuttamista kustannuksista. Muotoilu voisi olla esimerkiksi:

Velvoite ottaa vastaan jätteitä ei koske muiden tuottajien tai tuottajayhteisöjen keräämiä tuotteita, ellei jätteiden luovuttaja ole kyseisen vastaanottojärjestelmän järjestäneen tuottajayhteisön jäsen tai sopinut siitä kyseisen tuottajayhteisön kanssa.

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuun soveltamisalan laajentaminen koskemaan selkeästi sekä muualta Euroopan talousalueelta että kolmansista maista Suomeen etäkaupalla myytäviä tuotteita on kiitettävä asia. Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajia lukuun ottamatta ulkomaiset etämyyjät ovat jääneet tuottajavastuunvelvoitteiden ulkopuolelle, vaikka etäkauppa on ollut koko vuosikymmenen vahvassa kasvussa. Tämä on heikentänyt kotimaisten toimijoiden asemaa suhteessa ulkomaisiin etämyyjiin ja vääristänyt kilpailua. Vapaamatkustaminen kokonaisuudessaan on vakava uhka tuottajavastuujärjestelmien toiminnalle ja uskottavuudelle.

Lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi valvovalle viranomaiselle tulee taata riittävät resurssit ja luotettavat tiedot valvonnan tueksi. Valvonnan helpottamiseksi kansainvälisille verkkoalustoille tulisi asettaa vielä lisäksi toissijainen tuottajavastuuelvoite. Toissijaisen vastuun nojalla myyntialustan tulisi huolehtia alustaansa käyttävien tuotteiden tuottajavastuuelvoitteiden täyttämistä Suomessa, mikäli alustoilla toimivat yritykset eivät itse sitä tee. Huhtikuussa 2020 julkaistuissa Euroopan komission tilaamissa konsulttiyhtiö Eunomian suosituksissa (Study to Support Preparation of the Commission's Guidance for Extended Producer Responsibility Schemes, s. 96) linjataan, että jäsenvaltioiden tulisi ottaa myyntialustat ykkösprioriteetikseen vapaamatkustusta vähentääkseen erityisesti sähkö- ja elektroniikkalaitteiden, paristojen ja akkujen sekä pakkausten osalta.

Ehdotamme säännökseen seuraavia lisäyksiä:

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

Tuottajavastuu koskee [myyntitavasta riippumatta] seuraavia tuotteita ja niitä ammattimaisesti markkinoille saattavia tai etämyynnin kautta suoraan käyttäjille myyviä tuottajia:

--

Mikäli toiseen valtioon sijoittautunutta etämyyjää ei saada selville tai täyttämään tuottajavastuuelvollisuuttaan, on sen verkkoalustan*, jonka kautta mainittu etämyyjä myy tuotteitaan, vastattava tuottajavastuuelvollisuudesta tämän puolesta.

*Verkkoalustalla tarkoitetaan sähköistä välitys- tai tallennuspalvelua, jossa kolmannet osapuolet myyvät tuotteita.

49 § Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus

Nykyisen jätelain 49 § 3 momentin mukaan tuottajan on järjestettävä 56 §:n mukaan kerättyjen käytöstä poistettujen tuotteiden kuljetus maksutta tuotteen jakelijan vastaanottopaikasta. Mikäli jakelijan vastaanottopaikka on tuottajavastuuelvoitteensa laiminlyöneen tuottajan myyntipiste, pääsee tuottajavastuuelvollisuutensa laiminlyönyt tuottaja kuluitta eroon keräämistään ja mahdollisesti myös omista jätteistään vaikka ei osallistu jätehuoltojärjestelmän kustannuksiin. Esitämme Pirkanmaan ELY-keskusta asiassa tukien, että nykyistä säädöstä tulisi täsmentää esimerkiksi seuraavasti:

-- Velvollisuutta ei ole silloin, kun kysymys on tuotteen jakelijan vastaanottopisteestä, joka kuuluu tuottajalle, joka ei kuulu noudon järjestävään tuottajayhteisöön tai jolla ei ole sopimusta tuottajayhteisön kanssa.

53 a § Tuottajan omavalvonta

Hallituksen jätelakiehdotuksen perusteluissa (s.41) on todettu, että omavalvontavaatimus lisää tuottajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Tuottajavastuujärjestelmien kautta raportoitaviin tietoihin kohdistuu jo nykyisen lainsäädännön nojalla tarkkoja laadullisia vaatimuksia, joiden täyttämiseksi tuottajayhteisöt ovat ottaneet käyttöön erilaisia laatu- ja toiminnanohjausjärjestelmiä. Omavalvontaa koskevat vaatimukset tulisi hallinnollisen taakan vähentämiseksi asettaa sellaisiksi, että nykyisistä järjestelmistä saatavia tietoja voidaan hyödyntää maksimaalisesti. Tuottajayhteisöjen kautta raportoitavat tiedot ja kulkevat jätteet on lähtökohtaisesti kerätty ja kierrätetty lain vaatimusten mukaisesti. Näin ei useinkaan ole tuottajavastuujärjestelmien ulkopuolelle jäävien tietojen ja jätteiden osalta asia. Kansallisten tuottajavastuujärjestelmien ja tuottajavastuuta koskevien raportointitietojen, valtakunnallisten tuottajavastuutilastojen laadun ja valvonnassa tuotetun tiedon laadun kehittämiseksi omavalvontavaatimus kannattaisi laajentaa koskemaan myös tuottajavastuuviranomaisia niiden tietojen osalta, joita kerätään muilta kuin tuottajilta tai tuottajayhteisöiltä. Tämä parantaisi tilastoinnin läpinäkyvyyttä ja mahdollisesti auttaisi kohdentamaan valvontaresursseja tehokkaammin. On lisäksi tärkeää, että omavalvonnan tueksi tarvittaessa tehtävät säännölliset ja riippumattomat tarkastukset toteutetaan tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa hyödyntäen esimerkiksi vertaisarviointeja.

62 § Tuottajayhteisöön liittyminen

Ehdotetun 1 momentin mukaan tuottajan olisi velvoitteistaan huolehtiakseen liityttävä tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa ja liittyminen tuottajayhteisöön olisi tuottajalle ensisijainen tapa hoitaa tuottajavastuuelvoitteet. Tuottajien liittyminen tuottajayhteisöjen jäseneksi tuottajarekisterin sijaan on kannatettava ja hyvä ehdotus ja joka selkeyttää tuottajavastuujärjestelmiä ja mahdollisesti vapauttaa viranomaisen resursseja vapaamatkustajavalvontaan. Ehdotuksen 62 §:n perusteluiden mukaan tuottajan rekisteröityminen suoraan tuottajarekisteriin olisi mahdollista lähinnä yrityksille suunnattuja tuotteita markkinoille saattavien tuottajien kohdalla. Näidenkin osalta liittyminen tuottajayhteisöön olisi monissa tapauksissa perusteltua, sillä tuottajayhteisöt vastaavat loppukäyttäjille suunnatusta viestinnästä yksittäisiä tuottajia laajemmin ja lisäksi yritystuotteet voivat kaikesta huolimatta päätyä tuottajayhteisöjen järjestämiin keräysjärjestelmiin. Ehdotuksen perusteluissa mahdollisuus rekisteröityä suoraan tuottajarekisteriin tulisi rajata koskemaan ainoastaan niitä tuottajia, joiden tuotteille ei ole olemassa vielä tuottajayhteisöä. Liittymisen tuottajayhteisöön tulisi kaikissa tapauksissa olla ensisijainen vaihtoehto, mikäli tuottajayhteisöratkaisu on olemassa.

Lisäksi toteamme, että ehdotuksessa esitetty uusi vaatimus ”pakkausten tuottajayhteisön toimialan on katettava kaikki pakkausmateriaalit” ei ole linjassa muiden tuottajavastuualojen sääntelyn kanssa ja on omiaan lisäämään tuottajayhteisöjen hallinnollisia kustannuksia ja työtä.

63 § Tuottajayhteisön toiminta

Ehdotetun säännöksen 2 momentin mukaan tuottajayhteisön olisi ylläpidettävä julkisesti saatavilla olevaa, ajantasaista luetteloa tuottajien lisäksi omistajistaan. Luettelosta tulisi näkyä myös, minkä tuotteiden tuottajavastuu on siirretty tuottajayhteisölle. Luetteloon tulisi muun ohella merkitä tiedot jäsenen maksuista tuottajayhteisölle yksikkö- tai tonniperusteisesti. Säännöksen perusteluissa (s.81) todetaan, että julkaistaviksi edellytetyistä maksuista ei voi päätellä yksittäisen tuottajan

markkinoille saattamien tuotteiden määriä tai markkinaosuuksia, koska ne ilmoitetaan yksikkö- tai tonniperusteisesti. Tätä pidämme tärkeänä ja ehdotamme, että perustelumuiotioon lisätään täsmennys, että tämä vaatimus voidaan täyttää esimerkiksi julkaisemalla yleisessä tietoverkossa tuottajayhteisön hinnasto.

65 § Tuottajien ja tuottajayhteisöjen yhteistyö

Ehdotuksessa esitetyn yhden luukun periaatteen mukaan tuottajayhteisöjen olisi tarpeellisin yhteistoimin taattava tuottajille mahdollisuus hoitaa eri tuotteita koskevat tuottajavastuuvaihteensa yhden toimijan kautta. Ehdotuksessa esitettyä velvoittavuutta yhden luukun periaatteen takaamiseksi ei edellytetä sellaisenaan jätedirektiivissä, joten katsomme että ei ole perusteita kirjata vaatimusta näin velvoittavana jätelakiin. Tämä vaatimus yhden luukun palvelujen tarjoamisesta tarkoittaisi väistämättä erilaisten uusien hallinnollisten järjestelmien rakentamista ja lisäkustannuksia, mikä ei ole oikeudenmukaista vapaamatkustamisongelma huomioiden. Jätelakiehdotus lisää monilta muiltakin osin tuottajayhteisöjen hallinnollista työtä ja kustannuksia, mikä tulee ottaa tässä huomioon.

Tuottajayhteisöt ovat jo pitkään vapaaehtoisin toimin edistäneet yhden luukun periaatetta muun muassa keskinäisin sopimuksin. Lisäksi tuottajayhteisöt ovat jo vuosia pyrkineet edistämään yhteistyössä viranomaisten kanssa yhteistä kansallista tuottajarekisteriä, josta pystyisi yhdellä haulla näkemään kaikki toimijan tuottajavastuuta koskevat rekisteröinnit. Tämä kansallinen julkisessa tietopalvelussa oleva tuottajavastuurekisteri olisi mielestämme välttämätön ensimmäinen askel sekä vapaamatkustamisen vähentämiseksi että tuottajien sääntelytaakan vähentämiseksi.

Näin ollen katsomme, että ei ole perusteltuja syitä muuttaa EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietinnössä ehdottamaa muotoilua:

Eri tuoteryhmien tuottajayhteisöjen on lisäksi tarpeellisin yhteistoimin edistettävä tuottajan mahdollisuutta hoitaa eri tuoteryhmiä koskevat tuottajavastuuvaihteensa yhden toimijan kautta. Se kannustaa jatkamaan hyvin alkanutta yhteistyötä tuottajayhteisöjen välillä ja helpottaen sitä kautta tuottajien tuottajavastuun hoitamista.

66 a § Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja

Ehdotuksen 66 a § on vaikeasti tulkittava, koska siinä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottajia koskevasta nykyisen lain 66 a §:stä poiketen annetaan muiden alojen tuottajille mahdollisuus liittyä myös suoraan tuottajayhteisöön. Mahdollisuus liittyä suoraan tuottajayhteisöön olisi selvyiden vuoksi ulotettava kaikille tuottajavastuualoille. Mikäli se ei ylikansallisesta sääntelystä johtuen ole mahdollista, ehdotamme ainakin 2 momentin muotoilua täsmennettävän seuraavasti:

Toiseen valtioon sijoittautuneen etämyyjän on nimettävä Suomeen sijoittautunut valtuutettu edustaja vastaamaan velvoitteistaan Suomessa tai liityttävä suoraan hyväksytyyn tuottajayhteisöön.

On ehdottoman kannatettavaa, että mahdollisuus nimetä valtuutettu edustaja ulotetaan samalla kertaa koskemaan myös kolmansiin maihin sijoittautuneita toimijoita.

66 c § Tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmä

Ehdotetussa uudessa pykälässä säädettäisiin tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmän perustamisesta sekä sen tehtävästä ja kokoonpanosta. Yhteistyöryhmän tehtävänä olisi vaihtaa tietoa tuottajavastuujärjestelmien toiminnasta. Näemme, että tiedonkulun tehostamiseksi yhteistyöryhmän tulisi kattaa kaikki tuottajavastuualat, ei vain yksittäisiä tuottajavastuualoja.

Yksi tuottajavastuun toteuttamisen ongelmakohta on ollut viranomaisten tiedonsaantiongelma tuottajavastuun piiriin kuuluvista tuotteista ja tuottajista sekä viranomaisten välisenvälitystehtävien puute. Ehdotetun säännöksen mukaan yhteistyöryhmässä olisi oltava tuottajien, jakelijoiden ja paikallisten viranomaisten edustajat sekä edustajat sellaisista julkisista ja yksityisistä jätteenalan toiminnanharjoittajista ja 134 §:n 2 kohdassa tarkoitettuja yhdistyksistä ja säätiöistä, joiden toimialaan yhteistyöryhmän tehtävät voivat olennaisesti liittyä. Tarvittaessa yhteistyöryhmässä on oltava edustajat uudelleenkäyttöä ja uudelleenkäytön valmistelua harjoittavista yrityksistä ja yhteisöistä. Tiedonvaihdon parantamiseksi ja valvontayhteistyön tehostamiseksi tuottajavastuujärjestelmien yhteistyöryhmään pitäisi saada mukaan paikallisten viranomaisten lisäksi ehdottomasti myös muut lain valvontaviranomaiset: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Tulli ja Suomen Ympäristökeskus.

Muut jätelain pykälät

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista

25 § Muut valvontaviranomaiset

Nykyisen jätelain 25 §:ssä säädetään, että tullin tehtäviin kuuluu valvoa toimialallaan 68 §:ssä tarkoitettuja juomapakkauksia koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteiden kansainvälisiä siirtoja. Lisäksi tullin valvoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tuontia jätteenä koskevan rajoituksen noudattamista. Nykyisen sääntelyn mukaan Tullin rooli rajoittuu siis lähinnä jätteiden kansainvälisen siirron valvontaan, vaikka käytännössä Tulli on ainoa viranomainen, jolla on tiedot markkinoille saatetuista tuotteista ja tuottajista, sekä mahdollisuus estää jätelain vastaisten tuotteiden markkinoille laskeminen. Katsomme, että Tullin jätelain mukaisiin valvontatehtäviin tulisi sisällyttää valvontayhteistyö Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa Suomen markkinoille saatettavien tuottajavastuun piiriin kuuluvien tuotteiden ja maahantuojien tietojen osalta, sekä velvollisuus estää jätelain 128 §:n 1 mom. 2 kohdan mukaisten tuotteiden markkinoille laskeminen.

117 § Tullin tehtävät

Tullin mahdollisuuksia pysäyttää jätelain vastaisten tuotteiden markkinoille laskeminen ja velvollisuutta luovuttaa tietoa ja tilastoja valvontaviranomaisen käyttöön tuottajavastuun valvonnan tehostamiseksi tulisi lisätä. Nykyisen sääntelyn mukaan Tullin rooli rajoittuu lähinnä jätteiden kansainvälisen siirron valvontaan, vaikka käytännössä Tulli on ainoa viranomainen, jolla on tiedot markkinoille saatetuista tuotteista ja tuottajista sekä mahdollisuus estää jätelain vastaisten tuotteiden markkinoille laskeminen.

142 § Jätehuollon rekisterien ja tuottajarekisterin ylläpito

Tuottajavastuun toteutumisen ja valvonnan näkökulmasta on erityisen tärkeää tietää mitkä yritykset ovat hoitaneet tuottajavastuunvelvoitteen ja millä tuottajavastuualalla. Monet yritykset ovat vastuullisia monen tuottajavastuujakeen osalta. Pirkanmaan ELY-keskus ylläpitää tällä hetkellä julkista listaa tuottajarekisteriin hyväksytyistä yrityksistä, mutta listalta löytyy vain suoraan rekisteriin hyväksytyt tuottajat ja tuottajayhteisöt. Näin ollen saadaksesi tiedon jonkun yrityksen tuottajavastuunvelvoitteiden hoitamisesta asia on mahdollista selvittää ainoastaan käymällä jokaisen tuottajayhteisön internet -sivulla ja tarkistaa sitä kautta onko yritys jonkun tuottajayhteisön jäsen. Erityisesti nyt kun tuottajavastuu tulee koskemaan entistä laajempaa joukkoa yrityksiä, tulisi tuottajarekisterille asettaa vastaavat vaatimukset kuin jätehuoltorekisterille on asetettu (ehdotuksen 142 a §:n mukaisesti). Nykyinen tilanne vaikeuttaa vapaamatkustajavalvontaa, eikä esimerkiksi jakelijan tai viranomaisen ole mahdollista tarkistaa onko joku yritys hoitanut tuottajavastuunvelvoitteen tietyn tuotteen osalta. Tuottajarekisterin kehittäminen edellä mainittuun suuntaan edistäisi myös ehdotuksen 65 §:ssä tarkoitettua yhden luukun periaatetta, koska sillä tavoin saataisiin kaikki tiedot kaikista tuottajavastuun hoitaneista yrityksistä yhteen paikkaan ja julkisesti tarkasteltavaksi.

Ehdotamme lakiin lisättäväksi uutta pykälää 142 b §:

142 b § Tuottajarekisteriä koskeva tietopalvelu

Pirkanmaan ELY-keskuksen on ylläpidettävä tietoverkossa tietopalvelua, jossa on ajantasaiset tiedot tuottajarekisteriin hyväksytyistä tuottajista, tuottajayhteisöistä ja tuottajayhteisöjen jäsenistä sekä tiedot tuottajavastuun hoitamisesta. Tuottajavastuurekisteristä on voitava hakea tietoja rajattuna hakuna käyttäen hakuperusteena yrityksen nimeä tai Y-tunnusta.

Tietojärjestelmässä julkaistavat tiedot saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää tuottajan nimeä ja y-tunnusta koskevat tiedot. Henkilötiedot on poistettava tietopalvelusta viipymättä sen jälkeen, kun tuottajarekisteriin hyväksyty tai merkitty toiminta on päättynyt ja tieto päättymisestä on merkitty tuottajarekisteriin taikka hyväksyminen on jätelain 107 §:n nojalla peruutettu tai määrätty raukeamaan lainvoimaisella päätöksellä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tietopalveluun sisällytettävistä tiedoista ja niiden käsittelystä.

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista

-

Asetusyhteenvedo

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätealan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä

-

Vaikutusten arviointi

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.

Jätelakiehdotuksen perusteluissa (s. 39) todetaan esityksestä aiheutuvan ”osin merkittävää hallinnollista ja muuta sääntelytaakkaa yrityksille”. Lisäksi todetaan, että: ”esitys sisältää useita lisäyksiä toiminnanharjoittajien hallinnollisiin velvoitteisiin, joista kuitenkin kaikki eivät tarkoittaisi merkittävää muutosta nykytilaan verrattuna”. Olemmekin huolissamme siitä, että tuottajavastuuta koskevat sääntelyehdotukset keskittyvät pitkälti nykyisten tuottajavastuujärjestelmien sääntelyyn ja asettavat lisävaatimuksia jo rekisteröityneille tuottajille, vaikka tiedetään, että tuottajavastuujärjestelmien ongelma on se, että kaikki vastuulliset eivät osallistu kustannuksiin. Näin ollen katsomme, että jätedirektiivistä johdettavat tuottajavastuun minimivaatimukset ovat perusteltuja, mutta niiden lisäksi tuottajien hallinnollista taakkaa ja kustannuksia lisääviä vaatimuksia tulisi asettaa hyvin harkiten ja perustellen.

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista

Tuottajavastuun hoitamatta jättämisestä aiheutuvat sanktiot eivät tällä hetkellä riittävästi kannusta vapaamatkustajia hoitamaan velvoitteitaan, joten kannustimia hoitaa tuottajavastuuvälitteet tulisi lisätä. Tuottajavastuun hoitamisen tulisi olla yrityksille yhtä tärkeää kuin esim. RoHS yhteensopivuuden ja tätä voisi edistää edellyttämällä sitä esimerkiksi kaikissa julkisissa hankinnoissa.

Tuottajavastuutilastointia olisi hyvä kehittää siihen suuntaan, että tilastoista kävisi ilmi tilastojen tietosisältö, tiedonkeruumenetelmät ja tietolähteet Tilastokeskuksen tilastojulkaisujen tavoin. Tämä lisäisi läpinäkyvyyttä tiedonkeruumenetelmien ja tietolähteiden osalta.

Toimiva jätehuollon kokonaisuus edellyttää selkeää vastuunjakoa, mutta myös oikeuksien turvaamista. Valvontaa hoitaville viranomaisille tulee taata riittävät resurssit ja kattavat tiedot. Yhteistyön lisääminen on tarpeen koko jätehuoltosektorilla ja myös valvontaviranomaisten kesken.

Stenbäck Liisa-Marie
Recser Oy